

Datum van
inontvangstneming

:

27/01/2022

Zaak C-717/21

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

26 november 2021

Verwijzende rechter:

Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

10 november 2021

Verzoekende partij:

Provident Polska S.A.

Verwerende partij:

VF

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Vordering tot betaling van een geldsom met het oog op de terugbetaling van twee niet-afgeloste leningen op grond van een overeenkomst waarin bedingen zijn opgenomen die worden getoetst op hun oneerlijke karakter.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Uitlegging van het Unierecht, met name artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 3, lid 1, en artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG; artikel 267 VWEU

Prejudiciële vraag

Staat artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, waarin het grondrecht op bescherming van de woning is neergelegd, eraan in de weg dat artikel 3, lid 1, en artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad

van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29), zoals gewijzigd, en met name het begrip „aanzienlijke verstoring van het evenwicht” aldus worden uitgelegd dat een consumentenkredietovereenkomst kan worden uitgevoerd door middel van aflossingen in termijnen die door de ondernemer uitsluitend worden geïnd in de woonplaats van de consument?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie: artikel 7

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 13 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (hierna: „richtlijn 93/13/EEG”): artikel 3, lid 1, en artikel 4, lid 1.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Kodeks cywilny (burgerlijk wetboek; hierna: „kc”) van 23 april 1964 (Dz. U. 2014, volgnr. 121)

Artikel 385¹:

§ 1. Bedingen in een consumentenovereenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, binden de consument niet indien zijn rechten en verplichtingen worden vormgegeven op een wijze die in strijd is met de goede zeden en een grove schending van zijn belangen vormt (oneerlijke contractuele bedingen). Dat geldt niet voor de bepalingen over de voornaamste prestaties van de partijen, waaronder de prijs of de vergoeding als deze eenduidig zijn geformuleerd.

§ 2. Indien een beding de consument overeenkomstig § 1 niet bindt, blijven de partijen gebonden door de overeenkomst zonder dat beding.

§ 3. Bedingen in een overeenkomst waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, zijn bedingen op de inhoud waarvan de consument geen daadwerkelijke invloed had. Dit geldt met name voor contractuele bedingen die zijn opgenomen in een modelovereenkomst die aan de consument wordt aangeboden door de wederpartij.

§ 4. De bewijslast dat een beding individueel is overeengekomen, rust op degene die zich erop beroept.

Artikel 385²:

Bij de beoordeling of een contractueel beding in overeenstemming is met de goede zeden, moet worden uitgegaan van de situatie ten tijde van de sluiting van de overeenkomst, waarbij rekening moet worden gehouden met de inhoud ervan, de omstandigheden van de sluiting en de overeenkomsten die verband houden met de overeenkomst waarvan het onderzochte beding deel uitmaakt.

Artikel 58:

§ 1. Een rechtshandeling die in strijd is met de wet of tot doel heeft de wet te omzeilen, is nietig tenzij iets anders voortvloeit uit de toepasselijke bepaling, met name dat de nietige bedingen van de rechtshandeling worden vervangen door de relevante bepalingen van de wet.

§ 2. Een rechtshandeling die in strijd is met hetgeen in het maatschappelijk verkeer betaamt, is nietig.

§ 3. Indien slechts een deel van de rechtshandeling nietig is, blijft de handeling voor het overige van kracht tenzij uit de omstandigheden blijkt dat de handeling zonder de nietige bepalingen niet zou zijn verricht.

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 Verzoekster is een belangrijke speler op de markt voor niet-bancaire leningen in Polen en heeft, door al vele jaren „leningen aan huis” aan te bieden, van deze dienst een herkenbaar merk gemaakt binnen haar financiële aanbod. Verweerder VF (consument) heeft op 5 maart 2018 en 5 juli 2018 met verzoekster Provident Polska S.A. twee consumentenkredietovereenkomsten gesloten voor een bedrag van respectievelijk 3 000 PLN (ongeveer 670 EUR) en 1300 PLN (ongeveer 290 EUR). Daarbij heeft verweerder telkens een leningaanvraag ondertekend – dat wil zeggen een model (formulier) dat wordt gebruikt om met kredietnemers een overeenkomst te sluiten – en onvoorwaardelijke verklaringen afgelegd waarbij hij ermee instemde dat hij correspondentie en bezoeken van werknemers van Provident zou ontvangen in zijn woonplaats, voor doeleinden die met alle leningovereenkomsten verband houden. Op het formulier van de overeenkomsten wordt melding gemaakt van de basisvoorwaarden betreffende het bedrag van de lening, de provisie, de vergoedingen, de rente en andere verschuldigde bedragen [zoals bijvoorbeeld de vergoeding voor het zogenoemde flexibele aflossingsplan ten belope van 600 PLN (ongeveer 133 EUR), wat de eerste overeenkomst betreft, en 249,96 PLN (ongeveer 55 EUR), wat de tweede overeenkomst betreft]. Het totaal te betalen bedrag bedraagt 5 414 PLN (ongeveer 1 203 EUR) voor de eerste overeenkomst en 2 493,04 PLN (ongeveer 554 EUR) voor de tweede overeenkomst.
- 2 Volgens het formulier van de leningovereenkomsten heeft verweerder zich ertoe verbonden de lening uitsluitend af te lossen in contanten, door tussenkomst van een adviseur, tijdens diens wekelijkse bezoeken in verweeders woonplaats. De kredietgever is er op grond van de overeenkomst toe gehouden om de kredietnemer wekelijks in zijn woonplaats te bezoeken teneinde hem in staat te stellen aldaar de aflossingen te voldoen. Voorts bevat het formulier van de overeenkomsten ook informatie over de instemming van de consument met het bezoek van een werknemer van de verzoekende vennootschap in zijn woonplaats, volgens welke informatie het recht op aflossing van de lening in contanten

afhankelijk is van de instemming van de kredietnemer (de cliënt) met het bezoek van de adviseur in de woonplaats van de kredietnemer.

- 3 De leningovereenkomsten zijn gesloten in verweerdere woonplaats door tussenkomst van een werknemer van de verzoekende vennootschap. Op dezelfde plaats is aan verweerder het geleende geld uitbetaald. Het formulier van de overeenkomsten voorziet in de mogelijkheid om de opeisbare maandelijkse aflossingen van de lening te voldoen op rekening van Provident Polska S.A., maar enkel en alleen indien de kredietnemer om redenen buiten zijn wil die aflossingen niet kan voldoen tijdens de bezoeken van de adviseur.
- 4 Verweerder heeft in geen van beide overeenkomsten onderhandeld over de provisie en over de wijze van aflossing van de lening, daaronder begrepen de plaats van betaling van de aflossingen. De wijze waarop de overeenkomst in de woonplaats van de kredietnemer (consument) precies wordt uitgevoerd, verandert niet. Momenteel is deze „dienst” nominaal niet van betalende aard, hoewel hij functioneel verband houdt met het zogenoemde flexibele aflossingsplan, waarvoor de kredietnemer de desbetreffende vergoeding moet betalen. Hij is niet de voornaamste prestatie in de onderhavige leningovereenkomst, maar houdt verband met de uitvoering van deze overeenkomst. Verweerder heeft zijn leningen niet afgelost.
- 5 Verzoekster, Provident Polska S.A te Warschau, heeft bij de Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich (rechter in eerste aanleg Siemianowice Śląskie, Polen) tegen verweerder VF een vordering ingesteld die ertoe strekt verweerder te veroordelen om aan verzoekster voor de twee leningen in totaal 6 111,29 PLN (ongeveer 1 358 EUR) te betalen, vermeerderd met wettelijke vertragingsrente en proceskosten. Nadat aan verweerder een afschrift van het verzoekschrift was betekend, heeft hij verzocht de vordering in haar geheel af te wijzen en de procedure op te schorten gedurende een andere – strafrechtelijke – procedure.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 6 De verzoekende vennootschap voerde in haar motivering aan dat zij van verweerder de terugbetaling vorderde van twee niet afgeloste leningen.
- 7 Verweerder heeft zijnerzijds gesteld het slachtoffer van fraude te zijn, zodat hij volgens hem niet in rechte kon worden aangesproken. Ter terechtzitting van 17 juni 2021 heeft verweerder betoogd dat de provisie niet door de partijen was overeengekomen, aangezien zij door de ondernemer was opgelegd. Hij heeft ook aangevoerd dat hij niet kon onderhandelen over de wijze waarop de lening zou worden afgelost, aangezien het beding in kwestie werd opgelegd, te weten de aflossing van de lening in verweerdere woonplaats.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 8 Een van de meest fundamentele grondrechten is het in artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”) neergelegde recht op eerbiediging van het privéleven, het familie- en gezinsleven, de woning en de communicatie.¹ De inhoud en reikwijdte van het in die bepaling bedoelde recht correspondeert met het recht dat wordt gegarandeerd door artikel 8, lid 1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) van 4 november 1950.² Gelet op de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) moet op grond van artikel 52, lid 3 van het Handvest worden geoordeeld dat voornoemd recht ook betrekking heeft op de met de woonplaats van de consument verbonden ruimte.³ In de Poolse rechtsorde beantwoordt het recht op eerbiediging van het privéleven aan de normen van bovengenoemd verdrag.⁴
- 9 Het in de onderhavige zaak onderzochte beding dat de schuldeiser verplicht om periodiek de woonplaats van de consument te bezoeken teneinde de uit de aflossing van de lening verschuldigde bedragen te innen, werd opgevat als een op de ondernemer rustende verplichting om een specifieke activiteit te verrichten. Deze verplichting is „gerechtvaardigd” door de instemming van de consument, die is opgenomen in het model van de leningaansvraag en in het formulier van de leningovereenkomst, op de inhoud waarvan de consument geen invloed had. Het moment van uitvoering van de overeenkomst is aldus overgebracht naar de persoonlijke levenssfeer, die een bijzondere rechtsbescherming geniet als grondrecht dat is neergelegd in artikel 7 van het Handvest. Gelet op het voorgaande moet worden beoordeeld wat de verhouding is tussen de bepalingen inzake de bescherming van de rechten van de consument tegen oneerlijke bedingen krachtens richtlijn 93/13 en de bepaling die de inhoud van het grondrecht van artikel 7 van het Handvest vaststelt. Dit is een door de rechtspraak van het Hof bevestigde verplichting van de nationale rechter.⁵
- 10 Volgens vaste rechtspraak van het Hof berust het beschermingsstelsel van richtlijn 93/13 op de gedachte dat de consument zich tegenover de ondernemer in een zwakke onderhandelingspositie bevindt en over minder informatie beschikt dan de

¹ Het Handvest maakt deel uit van het *Corpus Juris Polonici*.

² Arrest van 14 februari 2019, Buivids, C-345/17, EU:C:2019:122, punt 65.

³ EHRM, 18 november 2004, ██████████ tegen Rusland, nr. 58255/00; EHRM, 14 maart 2017, ██████████ tegen Rusland, nr. 66610/10; eveneens Poolse zaken: beslissingen van het EHRM van 17 juni 2014, 1733/06, en 7 januari 2014, nr. 33690/06.

⁴ Krachtens artikel 47 van de Poolse grondwet heeft eenieder recht op bescherming van het privéleven, het familie- en gezinsleven, de eer en de goede naam alsook het recht om over het privéleven beslissingen te nemen. [omissis].

⁵ Arrest van 10 september 2014, ██████████ C-34/13, EU:C:2014:2189, punt 65.

ondernemer.⁶ Gelet op deze zwakke positie bepaalt artikel 6, lid 1, van de richtlijn dat oneerlijke bedingen de consument niet binden. Het gaat om een dwingende bepaling die tot doel heeft het in de overeenkomst vastgelegde formele evenwicht tussen de rechten en verplichtingen van de partijen te vervangen door een reëel evenwicht dat de gelijkheid tussen die partijen herstelt.⁷

- 11 Het Hof heeft zich meermaals gebogen over de uitlegging van het begrip goede zeden en over de aanzienlijke verstoring van het evenwicht, door richtsnoeren te geven voor de juiste toepassing van artikel 3, lid 1, en artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13.⁸ Tot nog toe heeft het Hof evenwel niet geprobeerd om de noodzakelijke criteria vast te stellen die aan de voornoemde begrippen inhoud geven voor zover zij overlappen met het grondrecht van artikel 7 van het Handvest. Als criterium om een beding uit de overeenkomst te schrappen, heeft de nationale rechtspraak tot dusver gebruikgemaakt van de beoordeling van de onevenredigheid tussen de prijs van de dienst en de werkelijke waarde ervan.⁹
- 12 De kwestie van de gelijkwaardigheid van de in het kader van de onderzochte overeenkomst verrichte prestatie kan, wat die dienst betreft, in strijd zijn met de goede zeden en een aanzienlijke verstoring van het evenwicht veroorzaken in de zin van richtlijn 93/13. Volgens de rechtspraak van het Hof kan een aanzienlijke verstoring van het evenwicht immers niet worden beperkt tot een puur kwantitatieve, economische beoordeling, die het gevolg kan zijn van een ernstige aantasting van de rechtspositie van de consument.¹⁰
- 13 Ofschoon het louter toegang geven tot de woonplaats van de consument niet noodzakelijk meteen leidt tot misbruik dat rechtstreeks tot gevolg heeft dat inbreuk wordt gemaakt op een persoonlijk goed (artikel 23 kc), heeft het ontvangen door de ondernemer van een schuld in de woonplaats van de schuldenaar ongetwijfeld ook tot gevolg dat er enige druk wordt uitgeoefend op de consument. Het louter overschrijden van de door de ruimte van de woonplaats

⁶ Arresten van 27 juni 2000, Océano Grupo Editorial en Salvat Editores, C-240/98–C-244/98, EU:C:2000:346, punt 25; 6 oktober 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, punt 29; 17 juli 2014, ██████████ ██████████ en ██████████ ██████████ C-169/14, EU:C:2014:2099, punt 22, en 26 maart 2019, Abanca Corporación Bancaria en Bankia, C-70/17 en C-179/17, EU:C:2019:250, punt 49.

⁷ Vgl. arresten van 17 juli 2014, ██████████ ██████████ en ██████████ ██████████ C-169/14, EU:C:2014:2099, punt 23, en 21 december 2016, ██████████ ██████████ e.a., C-154/15, C-307/15 en C-308/15, EU:C:2016:980.

⁸ Arrest van 26 januari 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, punt 59, en arrest van 14 maart 2013, ██████████ C-415/11, EU:C:2013:164, punt 69.

⁹ De Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta (dienst voor mededingings- en consumentenbescherming, Polen) heeft dit bevestigd in zijn aan Provident Polska S.A. gerichte beslissing, waarin het relevante beoordelingscriterium evenwel slechts een kwantitatieve, vermogensrechtelijke kwestie was.

¹⁰ Arrest van 16 januari 2014, Constructora Principado, C-226/12, EU:C:2014:10, punten 22 en 23.

afgebakende „niet te overschrijden grenzen van de persoonlijke levenssfeer” doet volgens de verwijzende rechter de facto afbreuk aan de territoriale autonomie van de consument, door deze toegankelijk te maken voor de ondernemer. Deze overschrijding van de grenzen van de persoonlijke levenssfeer gebeurt daarbij op basis van de in de modelovereenkomst opgenomen en door een model van kredietaanvraag voorafgegane instemming van de consument die slechts ogenschijnlijk het bewijs vormt van een daadwerkelijke keuze voor een dergelijke dienst. Hoewel deze instemming te allen tijde kan worden ingetrokken, moet in gedachten worden gehouden dat in de overeenkomst niet is bepaald hoe de aflossingen na de intrekking van die instemming zouden moeten plaatsvinden, hetgeen ongetwijfeld een belemmering vormt voor de consument.

- 14 Daartegenover staat dat moet worden benadrukt dat de ondernemer gehouden is bezoeken af te leggen en zich van deze verplichting „moet” kwijten, hetgeen in de ogen van de consument het rechtstreekse contact met de ondernemer in de woonplaats rechtvaardigt.
- 15 Hoewel het beding in kwestie voor de consumenten (gelet op het feit dat een aanzienlijk deel van de consumenten geen toegang heeft tot het internet) een onder Poolse omstandigheden reële vergemakkelijking is, die erin bestaat dat de lening rechtstreeks aan de ondernemer kan worden terugbetaald zonder de woning te verlaten, staan de voordelen van deze vergemakkelijking niet in verhouding tot de mate van schending van het recht op eerbiediging van het privéleven. De consument hoeft bij de sluiting van de overeenkomst niet alle gevolgen van het beding in kwestie te voorzien, met name wat betreft het besef van de feitelijke druk die voortvloeit uit de bezoekverplichting van de ondernemer in de woning van de consument.¹¹
- 16 Gelet op het belang van de woonplaats als een door artikel 7 van het Handvest beschermde ruimte en tegelijkertijd gelet op de algemene sfeer van de economische activiteiten van de kredietgever, die krachtens de consumentenkredietovereenkomst de persoonlijke levenssfeer overschrijdt op grond van contractuele bedingen waarover niet is onderhandeld, rijst echter de juridische vraag of het overbrengen van het moment van uitvoering van de consumentenovereenkomst naar deze sfeer van nature in strijd is met de goede zeden en een aanzienlijke verstoring van het evenwicht veroorzaakt.
- 17 Zoals advocaat-generaal Kokott beklemtoont in haar conclusie in de zaak ██████ hoeft het geval waarin een beding in een overeenkomst leidt tot een minder gunstige behandeling van de consument dan de behandeling die voortvloeit uit de wettelijke regeling, niet noodzakelijk tot gevolg te hebben dat het contractuele

¹¹ Op dergelijke omstandigheden heeft advocaat-generaal Szpunar gewezen in zijn conclusie van 2 februari 2016 in zaak C-421/14, Banca Primus, EU:C:2016:69, punt 70.

¹² Conclusie van advocaat-generaal Kokott van 8 november 2012, ██████ C-415/11, EU:C:2012:700, punt 72.

evenwicht zodanig wordt verstoord dat dit als oneerlijk in de zin van artikel 3 van richtlijn 93/13 moet worden aangemerkt.

- 18 Gelet op artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13 wordt het begrip „onevenwicht” enigszins gerelativeerd aan de hand van een aantal in de rechtspraak ontwikkelde criteria die worden vermeld in de conclusie van advocaat-generaal Kokott (bijvoorbeeld de algemeenheid en de regelmatigheid van het gebruik van soortgelijke bedingen alsook de redenen ervoor, dan wel ten slotte de vraag of aan de consument, ondanks de verstoring van het contractuele evenwicht ten gunste van de partij die het beding heeft gemaakt, niet de mogelijkheid wordt ontnomen om bescherming te genieten met betrekking tot het in dat beding geregelde voorwerp)¹³.
- 19 De tot nog toe in de rechtspraak van het Hof toegepaste criteria hadden niet rechtstreeks betrekking op de schending van de persoonlijke levenssfeer bij de uitvoering van een consumentenovereenkomst. Dit doet de belangrijke vraag rijzen of enige relativisering van de voorwaarden van artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13, rekening houdend met de omstandigheden van artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13, noodzakelijk is voor de beoordeling van het oneerlijke karakter van een contractueel beding van een consumentenovereenkomst waarover niet is onderhandeld en dat rechtstreeks ingrijpt in de persoonlijke levenssfeer, die onder het grondrecht van artikel 7 van het Handvest valt. Bepaalde omstandigheden – zoals het algemeen en regelmatig toepassen van het beding in kwestie, de vergemakkelijking voor de consument bij de uitvoering van de overeenkomst of de mogelijkheid om de instemming met bezoeken in te trekken – leiden niet noodzakelijk tot de ondubbelzinnige gevolgtrekking dat het aanbieden van een lening aan huis in strijd is met de goede zeden en een aanzienlijke verstoring van het evenwicht veroorzaakt.
- 20 Gelet op het voorgaande rijst de vraag of de norm uit artikel 7 van het Handvest voldoende is om het oneerlijke karakter van een beding in een consumentenovereenkomst te beoordelen in het licht van artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13 indien de uitvoering van de consumentenovereenkomst leidt tot schending van de persoonlijke levenssfeer. Of moeten de criteria voor de vaststelling van het minimumniveau van dergelijke schending juist worden gezocht in artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13, wat helemaal niet leidt tot schending van de persoonlijke levenssfeer, zoals blijkt uit de beslissing van de UOKiK (dienst voor mededingings- en consumentenbescherming, Polen)?
- 21 In het kader van zijn analyse heeft de verwijzende rechter tevens rekening gehouden met de vaste rechtspraak van het Hof op grond waarvan de nationale rechter verplicht is om ambtshalve te toetsen of een binnen de werkingssfeer van richtlijn 93/13 vallend contractueel beding oneerlijk is en om het gebrek aan

¹³ Conclusie van advocaat-generaal Kokott in de zaak ██████ C-415/11, EU:C:2012:700, punt 75.

evenwicht tussen de consument en de ondernemer te verhelpen.¹⁴ Dat de betreffende verbintenis uit overeenkomst door de ondernemer wegens de staking door verweerder van de aflossing van de schuld niet is uitgevoerd, is van ondergeschikt belang. Volgens de rechtspraak van het Hof ontheft een dergelijke omstandigheid de nationale rechter namelijk niet van de verplichting om alle passende gevolgen te verbinden aan het eventuele oneerlijke karakter van dat beding.¹⁵

- 22 Aangezien artikel 385¹ en artikel 385² kc de omzetting van richtlijn 93/13 vormen, zal het arrest van het Hof in deze zaak als basis dienen voor de juiste toepassing van die bepalingen en aldus uitvoering geven aan de uit het Unierecht voortvloeiende bescherming.
- 23 De door het Hof gegeven uitlegging van de bepalingen van het Europees recht maakt het weliswaar mogelijk om het betreffende beding als oneerlijk aan te merken, maar het zal de som van de oneerlijke bedingen zijn die het mogelijk maakt om volgens de bestaande rechtspraak te beoordelen of de gehele overeenkomst nietig is. Dat leidt op zijn beurt tot de nietigheid van alle verbintenissen (bijvoorbeeld inzake contractuele rente, vergoedingen enzovoort).

¹⁴ Arresten van 4 juni 2020, Kancelaria Medius SA, C-495/19, EU:C:2020:431, punt 37; 3 oktober 2019, ██████████ C-260/18, EU:C:2019:819, punt 53; 11 maart 2020, ██████████ C-511/17, EU:C:2020:188, punten 36 en 37; 26 oktober 2006, ██████████ C-168/05, EU:C:2006:675, punt 38; 4 juni 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350, punt 31; 6 oktober 2009, Asturcom Telecomunicaciones, EU:C:2009:615, C-40/08, punt 32; 4 juni 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350, punt 32, en 9 november 2010, VB Pénzügyi Lízing, EU:C:2010:659, C-137/08, punt 49.

¹⁵ Arrest van 26 januari 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, punten 73 en 74. Zie dienaangaande voorts conclusie van advocaat-generaal Szpunar van 2 februari 2016 in deze zaak, punten 84-87.